

Bekymringer utfra

NOU 2018:13 Voksne i grunnskole- og videregående opplæring Finansiering av livsopphold

Oddbjørn Raaum

Presentasjon Fafokonferansen 2019

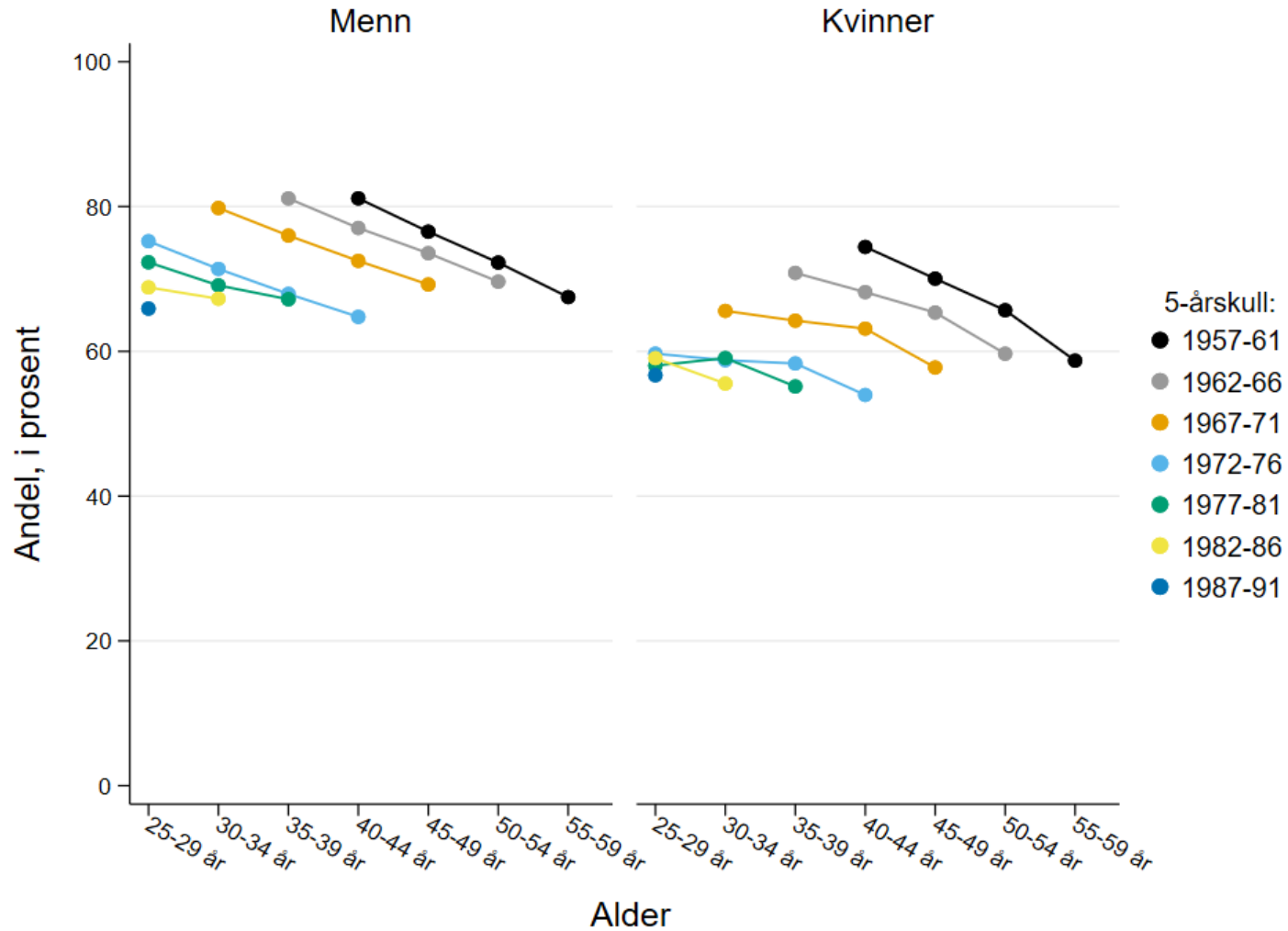
Utfordringene

- Tre av fem voksne uten fullført videregående opplæring er sysselsatt
- De har i økende grad falt ut av arbeidslivet de siste 15 årene

Syssetting

Majoritetsbefolkning uten fullført videregående skole

Utfordringene

- Tre av fem voksne uten fullført videregående opplæring er sysselsatt, og de faller i økende grad ut av arbeidslivet.
- Gjelder mange voksne
- 425 000 i alderen 25-54 år har ikke fullført videregående
- Vedvarende utfordring
 - Over 10 000 runder 25 år uten å ha fullført
 - Innvandring uten utdanning tilsvarende norsk videregående
 - Relativt få deltar i videregående opplæring, flere på grunnskolenivå (totalt ca 30 000 årlig uten fullført videregående deltar)
 - Kravene på arbeidsmarkedet blir ikke lavere i årene som kommer

Kjernen i mandatet for Livsoppholdsutvalget

- Utvalget skal utrede løsninger og modeller for finansiering av livsopphold, med sikte på at flere kan ta opplæring på grunnskole- og videregående nivå
- **Flere voksne som kan og vil fullføre videregående opplæring og norsk grunnskole**

Grunnlag for offentlig støtte

- Lav deltakelse blant voksne: Skyldes langt mer enn mangel på penger til livsopphold
- Tiltak som kan legge til rette/dytte/dulte dem som mener de kan nytte av det, som har mulighet og vilje
- Ofte svake privatøkonomisk insentiver
- Men store samfunnsøkonomiske gevinster av opplæring som gir jobb
- => Spleiselag mellom det offentlige og den enkelte som øker gevinsten for den enkelte og lar staten ta en større del av risikoen

Konkrete forslag

- Lånekassa
 - Egne regler; mer fleksibel
 - Økt stipendandel
 - Tilbud om inntektsavhengig tilbakebetaling
- Dagpengemottakere
 - Dagpenger under opplæring på heltid med redusert sats (60%, kombinert med stipend)
- Lønnsrefusjon (delvis) ved utdanningspermisjon
 - Inntil 1.5 G, etter søknad
- Grunnskolestønad (2G)